

Για την παράγωγή των εκδόλωσεων και την εκτύπωση του εντύπου που κρατάτε στα χέρια σας δούλεψε το προσωπικό και οι φοιτητές του Τμήματος Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής.

Ιδιαίτερα πρέπει να μνημονευτούν οι κόποι:

- των φοιτητών που έβαλαν στόχημα να αρτύσουν τις βραδιές μας, παρά την επερχόμενη εξεταστική περίοδο
- των καθηγητών που ανέλαβαν την προετοιμασία των συνόλων, αφιλοκερδώς και εκτός των συμβατικών τους υποχρεώσεων
- του έκτακτου συνεργάτη Λευτέρου Παύλου, που ανέλαβε το βάρος του συνολικού συντονισμού
- του επίσης έκτακτου συνεργάτη Βασίλη Μάρκου, που πρόσφερε την πνοληψία
- της γραφίστριας Αφροδίτης Ζούκη
- της υπεύθυνης του Προγράμματος Αναμόρφωσης ΠΠΣ Μαρίας Ζουμπούλη.

Ο Δήμαρχος κ. Πάνος Οικονομίδης αγκάλιασε από την πρώτη στιγμή την πρόταση του ΤΛΠΜ με ενθουσιασμό. Η εξαιρετική μας συνεργασία συνεχίστηκε και φέτος χάρη στον αντιδήμαρχο κ. Χρήστο Καραβασίλη, και στην αειθαλώς προσηνή συνεργάτιδά του Τζούλια Μπαρτζώκα. Οι τεχνικοί του Δήμου στέκονται κάθε χρόνο δίπλα μας με μια προθυμία που υπερβαίνει τα πλαίσια του τυπικού τους καθήκοντος.

Ο Πρόεδρος του ιστορικού συλλόγου «Σκουφάς» της Άρτας κ. Βασίλης Καρατσιώλης μας θυμίζει κάθε χρόνο την πρόσφατη ζωή των πλατειών της πόλης, που κινδυνεύουμε να ξεχάσουμε καθώς ο κόσμος αλλάζει. Τον ευχαριστούμε θερμά.

Η εικαστική σύνθεση που χρησιμοποιήθηκε στην αφίσα και το πρόγραμμα είναι το έργο Champ de fleurs (1991) του Παύλου (Διονυσόπουλου).

Η πλεκτρονική παραγωγή του εντύπου που κρατάτε στα χέρια σας και της αφίσας των εκδόλωσεων έγινε στο Τεχνικό Τμήμα του ΤΛΠΜ, στους Κωστακιούς Άρτας. Η εκτύπωση είναι χορηγία του Δήμου Αρταίων.

Όλες οι φωτογραφίες τραβήχτηκαν από τον Απόστολο Τσαρδάκα.

Οι οικονομικοί πόροι που διέθεσε το ΤΕΙ Ηπείρου για την παραγωγή αυτή προέρχονται από το Γ' Κοινωνικό πλαίσιο στήριξης και το έργο «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών».

Τμήμα Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου
Δήμος Αρταίων

15-20 Ιουνίου 2007

στις πλατείες της Άρτας, κάθε βράδυ στις 21.30

ΑΡΤΑΙΩΝ ΠΟΛΙΣ - αρταινον μέλος

Αρταίνον μέλος 2007

Οι Αρτινοί έχουν πια συνηθίσει να συναντούν κάθε χρόνο στις πλατείες της πόλης τους τα παιδιά του Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου, που μαζί με τους καθηγούτες τους οργανώνουν μια βδομάδα κοινωνικότητας διαφορετικής από όσες βιώνουμε συνήθως: στον φυσικό χώρο της αστικής μας συνύπαρξης, η οπούδη κι η έμπνευσή τους έρχονται να συντρέχουν με τη ζωντανή μας καθημερινότητα, να γίνουν μέρος του βιώματός μας. Αυτή είναι η κοινή μας πολιτεία, αυτά είναι τα δικά μας παιδιά. Ο τόπος μας διευρύνεται για να αγκαλιάσει τις μουσικές και τα χρώματα που μας κομίζουν, ο Δήμος μας δίνεται σε μια γιορτή που θέλει να είναι συγχρόνως συνεύρεση σ' ένα δημιουργικό πολιτιστικό πεδίο με την ακαδημαϊκή κοινότητα που φιλοξενεί στους κόλπους του. Πιο πολύ από κοινή διοργάνωση, η συνεύρεση αυτή είναι τελικά πραγμάτωση πολιτισμού, διότι καλλιεργεί φιλομαθείς και φιλότεχνους, αλλά και διότι διαπλάθει πολίτες.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Στην Άρτα χτυπάει η διοικητική καρδιά του ΤΕΙ της Ηπείρου, το οποίο διακτινίζεται σε όλη την περιφέρειά της ως ένας ζωντανός ακαδημαϊκός χώρος, με σύγχρονο προσανατολισμό και δραστήριο πνεύμα. Η διάδραση με τον τόπο που το φιλοξενεί είναι διαρκής και ουσιαστική, και συνδέει την ακαδημαϊκή λειτουργία με τις εντόπιες παραγωγικές δυνάμεις. Το «Αρταίνον Μέλος», που κάθε χρόνο οργανώνει το Τμήμα Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής στην πόλη που ζεστά το φιλοξενεί, γίνεται ο κομιστής της δυναμικής της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΤΕΙ Ηπείρου στον φυσικό κοινωνικό χώρο, θεμελιώνοντας μια γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στα εργαστήρια της μελέτης και της έρευνας και στο ευρύτερο περιβάλλον, που δεν τα περιέχει απλά, αλλά τα αγκαλιάζει και τα στηρίζει. Πύλες ανοιχτές λοιπόν και φέτος στην κοινωνία, που οσμώνεται έτσι με τον κόσμο του ΤΕΙ σε ένα κοινό όραμα ποιότητας και δημιουργικότητας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ Γ. ΓΚΙΚΑΣ

ΑΡΤΑΙΩΝ ΠΤΟΛΙΣ - αρταίνον μέλος

Μια εβδομάδα με παραστάσεις που θα αρτύσουν τις γειτονιές και την καθημερινότητά μας, σαν τα μπαχάρια που νοστιμίζουν τις γεύσεις μας, είναι το αρταίνον μέλος.

Το πρότεινε το Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηπείρου, το αγκάλιασε ο Δήμος Αρταίων,

ας το χαρούμε όλοι μαζί, πολίτες, φοιτητές, επισκέπτες, από τις 15 έως τις 20 Ιουνίου, στις πλατείες της πόλης. Για να συναντηθούμε και να συμψυχαγωγηθούμε στην ανθρώπινη κλίμακα των μικροκοινοτήτων που δίνουν πρόσωπο στη δική μας Άρτα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ

Παρηγορίτισσα

Η Παρηγορίτισσα είναι ένα αρχιτεκτόνημα εμβληματικό για την πόλη της Άρτας, και ένα από τα μείζονα βυζαντινά μνημεία του ελληνικού χώρου. Παλιά, πέριξ του ναού ήταν καπνοτόπια. Τα κελιά του μοναστηριού σε κάποιους καιρούς αποτέλεσαν καταφύγιο για αστέγους. Αργότερα, μετά την κατασκευή της πλατείας Σκουφά (έμπροσθεν του ναού), η περιοχή φιλοξενούσε εμποροπανήγυρη. Εκεί λειτουργούσε και το περίφημο εξοχικό κέντρο του Βίκτορα Σακκά.

'Έργα από τη συλλογή του Δημητρίου Καντεμίρ'

Ευγένιος Βούλγαρης

Ο Δημήτριος Καντεμίρ (Dimitrie Cantemir) (1673-1723) ήταν Μολδαβός πρίγκιπας. Πέρα όμως από πολιτικό πρόσωπο, είναι γνωστός και με μια πλειάδα άλλων ιδιοτήτων, που άπονται της γενικότερης δράσης του στον τομέα των γραμμάτων και των τεχνών. Ήταν φιλόσοφος, ιστορικός, γλωσσολόγος και γεωγράφος, με σξιόλογη συγγραφική δραστηριότητα, σημαντικό μέρος της οποίας αφορά σε κουλτούρες της Ανατολής. Στο χώρο της μουσικής είναι γνωστός ως μουσικός, συνθέτης, αλλά και θεωρητικός της Οθωμανικής μουσικής. Βρισκόμενος σε εξορία στην Κωνσταντινούπολη στις αρχές του 18ου αι., συγγράφει και ολοκληρώνει ένα μνημειώδες και πολυδιάστατο έργο για την Οθωμανική μουσική. Σ' αυτό επιχειρεί τη θεωρητική της συστηματοποίηση και παραθέτει τη συλλογή ενός εντυπωσιακού αριθμού καταγραφών, οι οποίες αφορούν σε έργα του λόγιου οργανικού ρεπερτορίου της εποχής του, αλλά και προγενέστερα, τόσο δικά του, όσο και άλλων συνθετών. Έτσι το έργο του να συνιστά την πιο ολοκληρωμένη διαθέσιμη πηγή για τη λόγια μουσική της Εγγύς Ανατολής, πριν την ευρεία χρήση της διαδικτυακής σημειογραφίας των 20ο αι.

Η σημερινή συναυλία αποτελεί ερμηνευτική προσέγγιση ενός μικρού αριθμού έργων της συλλογής Καντεμίρ. Η θέμαση μεταξύ «λαϊκών» και «λόγιων» μουσικών παραδόσεων, που χαρακτηρίζει τη μουσική αυτή, μας προκαλεί να επανατοποθετηθούμε σχετικά με το περιεχόμενο εννοιών όπως «λαϊκός» και «λόγιος» και να επαναστοχαστούμε τη μεταξύ τους σχέση. Προσεγγίζοντας τις καταγραφές του Καντεμίρ μέσα από μια σύγχρονη αισθητική, αλλά με σεβασμό στις μουσικές του αρχές, πρόθεσή μας είναι όχι απλά να προβάλλουμε ένα αγνωστό στο ευρύ κοινό ρεπερτόριο, αλλά αναδειξούμε το περιεχόμενο και τη μορφή μιας παράδοσης κλασικής, και γι' αυτό διαχρονικής.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ

Παρηγορήσασα

Η Παρηγορήσασα είναι ένα αρχιτεκτόνημα εμβληματικό για την πόλη της Άρτας, και ένα από τα μείζονα βιζαντινά μνημεία του ελληνικού χώρου. Παλιά, πέριξ του ναού ήταν καπνοτόπια. Το κελιά του μοναστηριού σε κάποιους καιρούς αποτέλεσαν καταφύγιο για αστέγους. Αργότερα, μετά την κατασκευή της πλατείας Σκουφά (έμπροσθεν του ναού), η περιοχή φιλοξενούσε εμποροπανήγυρη. Εκεί λειτουργούσε και το περίφημο εξοχικό κέντρο του Βίκτορα Σακκά.

Έργα από τη συλλογή του Δημητρίου Καντεμίρ

Ευγένιος Βούλγαρος

πολείτικη λύρα: Δημήτρης Καμπόλης
Άσπα Ανωγάπη

ποντιακή λύρα: Αλέξης Στεφανίδης
γραϊλί ταμπούρι: Διανυσία Παπαγεωργίου
ούτις: Ανδρέας Μικαηλίδης

Βασίλης Καρολίδης
Αβραάμ Παπαϊωάννου

Μαρένα Λιόντου - Μωχάμεντ
Κώστας Γεδίκης

κρουστά: Μελέτης Παντελίδης
Στρατής Σκουρκέας
Παλέμαχος Πασχαλίδης

βιολοντσέλος Βάγια Σπαθάρα
Φωτεινή Κοκκάλα

λόφτα: Χρήστος Τραμποσίνης
Σπλήνιος Κούνας

βιόλα: Χριστόδωρος Μνάδωνος
βιόλε: Βασίλης Αθανασίδης
κανονάκι: Γιώργος Χατζητεκέλης
Συτήρης Καρούσιας, Δημητρα Ράμη

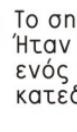
Ο Δημήτριος Καντεμίρ (Dimitrie Cantemir) (1673-1723) ήταν Μολδαβός πρίγκιπας. Πέρα όμως από πολιτικό πρόσωπο, είναι γνωστός και με μια πλειάδα άλλων ιδιοτήτων, που άπονται της γενικότερης δράσης του στον τομέα των γραμμάτων και των τεχνών. Ήταν φιλόσοφος, ιστορικός, γλωσσολόγος και γεωγράφος, με φξιόλογη συγγραφική δραστηριότητα, οποιαντεκτικό μέρος της οποίας αφορά σε κουλτούρες της Ανατολής. Στο χώρο της μουσικής είναι γνωστός ως μουσικός, συνθέτης, αλλά και θεωρητικός της Οθωμανικής μουσικής. Βριακόμενος σε εξορία στην Κωνσταντινούπολη στις αρχές του 18ου αι., συγγράφει και ολοκληρώνει ένα μνημειώδες και πολυδιάστατο έργο για την Οθωμανική μουσική. Σ' αυτό επίχειρει τη θεωρητική της συστηματοποίηση και παραθέτει τη συλλογή ενός εντυπωσιακού αριθμού καταγραφών, οι οποίες αφορούν σε έργα του λόγιου οργανικού ρεπερτορίου της εποχής του, αλλά και προγενέστερα, τόσο δικά του, όσο και άλλων συνθετών. Έστε το έργο του να συνιστά την πιο ολοκληρωμένη διαθέσιμη πηγή για τη λόγια μουσική της Εγγύς Ανατολής, πριν την ευρεία χρήση της διατικής σημειογραφίας των 20ο αι.

Η σημερινή συναυλία αποτελεί ερμηνευτική προσέγγιση ενός μικρού αριθμού έργων της συλλογής Καντεμίρ. Η όσμωση μεταξύ «λαϊκών» και «λόγιων» μουσικών παραδόσεων, που χαρακτηρίζει τη μουσική αυτή, μας προκαλεί να επανατοποθετηθούμε σχετικά με το περιεχόμενο εννοιών όπως «λαϊκός» και «λόγιος» και να επαναστοχαστούμε τη μεταξύ τους σχέση. Προσέγγιζοντας τις καταγραφές του Καντεμίρ μέσα από μια σύγχρονη αισθητική, αλλά με σεβασμό στις μουσικές του αρχές, πρόθεσή μας είναι όχι απλά να προβάλλουμε ένα αγνωστό στο ευρύ κοινό ρεπερτόριο, αλλά αναδείξουμε το περιεχόμενο και τη μορφή μιας παράδοσης κλασικής, και γι' αυτό διαχρονικής.

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πλατεία Αγ. Δημητρίου

Το σημερινό ευρυχώριο του Αγίου Δημητρίου παλαιότερα δεν είχε τη σημερινή μορφή του. Ήταν ένας χώρος περιφραγμένος με τοίχο και η είσοδος του ναόυ γινόταν κάτω από τη πύλη ενός μεγαλοπρεπούς κωδωνοστασίου. Το κωδωνοστάσιο αυτό, όπως και ο παλιός ναός, κατέδαφισθηκαν για να ανεγερθεί η σημερινή Μητρόπολη της Άρτας.

Αφιέρωμα στο Νίκο Γκάτσο (1911-1992)

Γιάννης Μπελώνης

φλόουτο: Νατάσα Σαμψών
κλαρινέτο: Ιφιγένεια Μπακόλα

βιολί: Βασίλης Αθανασιάς, Ανδρέας Πρέκας
βιολοντσέλο: Βάγια Σπαθάρα

μπάσο ακουστικό: Γιώργος Ευαγγέλου
ακορντεόν: Ιωάννα Ζάρα

συνθήρης Καφούσιας
κρουστά: Νικόλας Τσαφταρίδης

Γιώργος Χίου
κιθάρα κλασική: Γιάννης Καρακαλάκης

Νίκος Τζιούμαρης
κιθάρα ακουστική: Αλέξανδρος Ψωμόπουλος

μπουζούκι: Γιώργος Γεωργόπουλος
Νίκος Γύρας

τραγούδι: Γιώργος Βαρούχας
Έλενα Ζανταρίδου, Μαρία Καψαλού

Δημήτρης Μανωλάτος, Μαρία Τσακανίκα
Αλέξης Τσαπράζης

Ενορχηστρώσεις: Γιώργος Δούσης
Γιάννης Καρακαλάκης, Μιχάλης Καριοφύλιός

Γιάννης Μπελώνης, Γιάννης Σαμπραβάλκης
Γρηγόρης-Φίλιππος Σουγλές, Αλέξανδρος Ψωμόπουλος

Επιμέλεια Κειμένων-Παρουσίαση: Νίκος Ευθυμίου

«Ο Γκάτσος πρώτα απ' όλα είναι ένας μεγάλος ποιητής. Όλοι σταματούν στο γεγονός ότι έχει γράψει ένα βιβλίο, αλλά είμαι βέβαιος ότι κανένας δε γνωρίζει το ένα αυτό βιβλίο, για ν' αντιληφθεί πόσο δε χρειαζόταν το δεύτερο βιβλίο, αφού δεν θέλησε να μας το δώσει. Ο Γκάτσος είναι επίσης ένας μεγάλος στοχαστής. Βαθιά ελληνικός και βαθιά σύγχρονος. Πολύ λίγοι είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν. Μέσα σ' αυτούς κι εγώ. Συνεπώς, η επιρροή του μου χάρισε δ', τι στέρεο, δ', τι σοβαρό κι δ', τι αξιόλογο περιέχω σήμερα».

Μάνος Χατζιδάκης

«Έχω δει τον Νίκο Γκάτσο να εξαναγκάζει σε αναβολή πρεμιέρες και να ξημερώνεται για μία λέξη. Όχι καν λέξη σε ποιητικό κείμενο. Σε απλό θεατρικό διάλογο, προσρισμένον να διαρκέσει μερικά δευτερόλεπτα.

Τι μπορεί σε σημαίνει μια τέτοιου είδους επιμονή; Ευσύνειδοσία; σχολαστικότητα; αίσθηση ευθύνης; μανία της τελειότητας; Ερευνήστε στα εδάφη του Διονυσίου Σολωμού για να βρείτε το μωσικό. Και για εξηγήσετε την ολιγογραφία του... Και λοιπόν, να κρίνουμε τον Νίκο Γκάτσο από την Άμοργο και τις μεταφράσεις του; Ωστόσο, αν ένας μάγος μπορούσε να μετεμφύτεύσει σ' όλους τους σύγχρονους Έλληνες, τι «στέκει» και τι «δε στέκει», όπως βγαίνει από τη μικρή εκείνη ποιητική συλλογή, καθώς και το τι περνάει και τι δεν περνάει από τη γλώσσα μας, όπως βγαίνει από τη ποιητική έργα που μεταγλώττισε, θα βλέπαμε ποια και πόση μπορεί να είναι η συνεισφορά του. Άλλη εμείς τη δημοτική γλώσσα και την παράδοση τις εκμάθαμε. Σιγά σιγά και με πολύν κόπο. Εκείνος τις βρήκε μέσα του, έτοιμες, μαζί με τα τραγούδια των προγόνων του, τις αφομοίωσε

Οδυσσέας Ελύτης

Καλυμνιώτικο (Τώρα που πας στην ξενιτιά) * Η μικρή Ραλλού * Η μπαλάντα του Ούρι Αύριο πάλι * Στου πλιού τ' αλώνι * Έλα πάρε μου τη λύπη * Η Παναγία των Πατησίων Κεμάλ * Ο Γιάννης ο φονιάς * Μεγάλη Παρασκευή * Το πέλαγο είναι βαθύ * Περιμπανού Ο μαύρος πλιος * Κουρασμένο παλλκάρι * Αθανασία * Γεια σου χαρά σου Βενετιά Ο κόσμος σου να είμ' εγώ * Μ' ένα παράπονο * Χάρτινο το φεγγαράκι * Στου καιρού τη ζυγαριά (Τρέχει το νερό) * Ήταν καμάρι της αυγής * Μια Παναγιά * Με τι καρδιά τον κόσμο ν' αρνηθώ * Αν θυμηθείς τ' όνειρό μου * Το δίχτυ * Άσπρο περιστέρι

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ

Το σημερινό ευρυχώριο του Αγίου Δημητρίου παλαιότερα δεν είχε τη σημερινή μορφή του. Ήταν ένας χώρος περιφραγμένος με τοίχο και η είσοδος του ναού γινόταν κάτω από τη πύλη ενός μεγαλοπρεπούς κωδωνοστασίου. Το κωδωνοστάσιο αυτό, όπως και ο παλιός ναός, κατεδαφίσθηκαν για να ανεγερθεί η σημερινή Μητρόπολη της Άρτας.

Πλατεία Αγ. Δημητρίου

Αφιέρωμα στο Νίκο Γκάτσο (1911-1992)

Γιάννης Μπελώνης

φλόουτο: Νατάσα Σαμψών
κλαρινέτο: Ιφιγένεια Μπακάλα
Γιώργος Τέρζης

βιολ: Βασίλης Αθανασίας, Ανδρέας Πρέκας
βιολοντσέλο: Βάγια Σπαθάρα

μπάσο ακουστικό: Γιώργος Ευαγγέλου
ακορντεόν: Ιωάννα Ζάρα

Σωτήρης Καφούσιας
κρουστά: Νικόλας Τσαφταρίδης
Γιώργος Χίου

κιθάρα κλασική: Γιάννης Καρακαλπακίδης
Νίκος Τζιούμαρης

κιθάρα ακουστική: Αλέξανδρος Ψωμόπουλος
μπουζούκι: Γιώργος Γεωργόπουλος
Νίκος Γύρας

τραγούδι: Γιώργος Βαρούχας
Έλενα Ζανταρίδη, Μαρία Καψαλού
Δημήτρης Μανωλάτος, Μαρία Τσακανίκα
Αλέξης Τσαπράζης

Ενορχηστρώσεις: Γιώργος Δούσης
Γιάννης Καρακαλπακίδης, Μιχάλης Καριοφύλλης
Γιάννης Μπελώνης, Γιάννης Σαμψώβαλάκης
Γρηγόρης Φίλιππος Σουλής, Αλέξανδρος Ψωμόπουλος
Επιμέλεια Κειμένων-Παρουσίαση: Νίκος Ευθυμίου

«Ο Γκάτσος πρώτα απ' όλα είναι ένας μεγάλος ποιητής. Όλοι σταματούν στο γεγονός ότι έχει γράψει ένα βιβλίο, αλλά είμαι βέβαιος ότι κανένας δε γνωρίζει το ένα αυτό βιβλίο, για ν' αντιληφθεί πόσο δε χρειαζόταν το δεύτερο βιβλίο, αφού δεν θέλησε να μας το δώσει. Ο Γκάτσος είναι επίσης ένας μεγάλος στοχαστής. Βαθιά ελληνικός και βαθιά σύγχρονος. Πολύ λίγοι είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν. Μέσα σ' αυτούς κι εγώ. Συνεπώς, η επιρροή του μου χάρισε δ, τι στέρεο, δ, τι σοβαρό κι δ, τι αξιόλογο περιέχω αήμερα».

Μάνος Χατζιδάκις

«Έκα δει τον Νίκο Γκάτσο να εξαναγκάζει σε αναβολή πρεμιέρες και να ξημερώνεται για μία λέξη. Όχι καν λέξη σε ποιητικό κείμενο. Σε απλό θεατρικό διάλογο, προορισμένον να διαρκέσει μερικά δευτερόλεπτα. Τι μπορεί να οπιμαίνει μια τέτοιου είδους επιμονή; Ευσυνειδοσία; ασχολιαστικότητα; αισθητική ευθύνης; μανία της τελειότητας; Ερευνήστε στα εδάφη του Διονυσίου Σολωμού για να βρείτε το μυστικό. Και για εξηγήσετε την ολιγογραφία του... Και λοιπόν, να κρίνουμε τον Νίκο Γκάτσο από την Αμοργό και τις μεταφράσεις του: Ωστόσο, αν ένας μάγος μπορούσε να μετεμφεύξει σ' όλους τους σύγχρονους Έλληνες τι «στέκει» και τι «δε στέκει», όπως βγαίνει από τη μικρή εκείνη ποιητική συλλογή, καθώς και το τι περνάει και τι δεν περνάει από τη γλώσσα μας, όπως βγαίνει από τα ποιητικά έργα που μεταγλώττισε, θα βλέπαμε ποια και πόση μπορεί να είναι η συνεισφορά του. Άλλ' εμείς τη δημοτική γλώσσα και την παράδοση τις εκμάθαμε. Σιγά σιγά και με πολύν κόπο. Εκείνος τις βρήκε μέσα του, έτοιμες, μαζί με τα τραγούδια των προγόνων του, τις αφομοίωσε μαζί με «το γάλα της μπτρός του».

Οδυσσέας Ελύτης

Καλυμνιώτικο (Τώρα που πας στην ξενιτιά) * Η μικρή Ραλλού * Η μπαλάντα του Ούρι Αύριο πάλι * Στου πλίου τ' αλώνι * Έλα πάρε μου τη λύπη * Η Παναγία των Πατησίων Κεμάλ * Ο Γιάννης ο φονιάς * Μεγάλη Παρασκευή * Το πέλαγο είναι βαθύ * Περιμπανού Ο μαύρος πλιος * Κουρασμένο παλληκάρι * Αθανασία * Γεια σου χαρά σου Βενετιά Ο κόσμος σου να είμ' εγώ * Μ' ένα παράπονο * Χάρτινο το φεγγαράκι * Στου καιρού τη συγαριά (Τρέχει το νερό) * Ήταν καμάρι της αυγής * Μια Παναγιά * Με τι καρδιά το κόσμο ν' αρνηθώ * Αν θυμηθείς τ' όνειρό μου * Το δίκτυο * Άσπρο περιστέρι

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ

**Πλατεία
Αγίου Νικολάου**

Βασίλης Κομματάς

τραγούδι: Ράνια Τακαντζιά

Σοφία Συμεωνίδου
καβάλι, τραγούδι:

Αργυρούλα Κυριακάκη

ακορντεόν: Κατερίνα Γιουψάνη
κλαρίνο: Παναγιώτης Κολοβός
σαξόφωνο, κλαρίνο, γκάιντα:

Κωνσταντίνος Φόρτσας

αρμόνιο: Γιώργος Παραπέρογλου
ακουστική κιθάρα:

Χαράλαμπος Καρανίκας

κρουστά: Γιάννης Τσεντούρος

Θύδωρος Τουμπουλίδης

όρθιο μπάσο: Διονύσης Μακρής

Η συνοικία του Αγίου Νικολάου είναι μια από τις παλιότερες της πόλης. Προέκτασή της ήταν οι περιοχές Τουρκοπάζαρο, Ταμπακιάδες, Χάλα-χάλα και Γεφυρόπουλο. Το Κάστρο, το Ρολόι, η Συναγωγή, το Καπνεργοστάσιο σημαδεύουν τον χαρακτήρα της και τονίζουν ακόμα περισσότερο τη γραφική της εικόνα.

Πολύχρωμη Μακεδονία

Η Μακεδονία ανέκαθεν ήταν ένας τόπος συνάντησης διαφορετικών πολιτισμών, και επομένως σταυροδόρομι οργάνων, ρυθμών, χορών και μελωδιών. Αυτή η μακρόχρονη διαδικασία επιλογής και αφομοίωσης προίκισε τον τόπο με μια θαυμαστή ποικιλία ηχοχρωμάτων. Με το πνεύμα του εξερευνητή, οι μουσικοί της αποψινής συναυλίας συμπορευτήκαμε σε μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα διαδρομή: με οδηγό τη δημιουργική έμπνευση, σαρκώσαμε νέες φόρμες και βάλαμε τον πάνω στα χρονικά σύνορα της συνείδησης, ακροβατώντας ανάμεσα στο παραδοσιακό και το σύγχρονο. Ανακαλώντας τη συλλογική μνήμη πίσω από την ακαδημαϊκή γνώση, προσπαθήσαμε να μιλήσουμε με τα μακεδονικά «χρώματα» σε μια πιο προσωπική γλώσσα.

Χορέψτε δύο μου μάτια - Συρτός Φλώρινας **Τικφέσκο** **Jovano Jovanke**
Μια γαλάζια περιστέρα - Ράικος **Stamena** - **Ζάραμο - Tikino sasa** **Λούκας**
Ζαχαρούλα **Πατρούλα** **Άσπρα μου περιστέρια - Ας χαμπλώναν τα βουνά** -
Συρτός Χαλκιδικής (εκδοχή Παπαγεωργίου) **Sumite** **Πουστσένο**

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ

**Πλατεία
Αγίου Νικολάου**

Βασίλης Κομματάς

Η συνοικία του Αγίου Νικολάου είναι μια από τις παλιότερες της πόλης. Προέκτασή της ήταν οι περιοχές Τουρκοπάζαρο, Ταμπακιάδες, Χάλα-χάλα και Γεφυρόπουλο. Το Κάστρο, το Ρολόι, η Συναγωγή, το Καπνεργοστάσιο σημαδεύουν τον χαρακτήρα της και τονίζουν ακόμα περισσότερο τη γραφική της εικόνα.

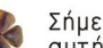
Πολύχρωμη Μακεδονία

Η Μακεδονία ανέκαθεν ήταν ένας τόπος ουνάντησης διαφορετικών πολιτισμών, και επομένως σταυροδρόμι οργάνων, ρυθμών, χορών και μελωδιών. Αυτή η μακρόχρονη διαδικασία επιλογής και αφομοίωσης προίκισε τον τόπο με μια θαυμαστή ποικιλία πχοχρωμάτων. Με το πνεύμα του εξερευνητή, οι μουσικοί της αποψινής ουναυλίας συμπορευτήκαμε σε μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα διαδρομή: με οδηγό τη δημιουργική έμπνευση, σαρκώσαμε νέες φόρμες και βάλαμε τον πήχη στα χρονικά σύνορα της ουνείδησης, ακροβατώντας ανάμεσα στο παραδοσιακό και το σύγχρονο. Ανακαλώντας τη συλλογική μνήμη πίσω από την ακαδημαϊκή γνώση, προσπαθήσαμε να μιλήσουμε με τα μακεδονικά «χρώματα» σε μια πιο προσωπική γλώσσα.

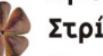
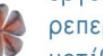
Χορέψτε δυο μου μάτια - Συρτός Φλώρινας **Τικφέσκο** **Jovano Jovanke**
Μια γαλάζια περιστέρα - Ράικος **Stamena - Ζάραμο** - **Tikino sasa** **Λούκας**
Ζαχαρούλα **Πατρούλα** **Άσπρα μου περιστέρια - Ας χαμηλώναν τα βουνά -**
Συρτός Χαλκιδικής (εκδοχή Παπαγεωργίου) **Sumite** **Πουστσένο**

ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ψαροπλιά

Σήμερα ψαραγορά που από την δεκαετία του '30 δίνει τόνο στο κέντρο της πόλης, η γραφική αυτή πλατεία περιβάλλεται από κτήρια ιστορικής μνήμης, αυτά που στέγασαν τους μικρασιάτες πρόσφυγες, και πιο παλιά την Ελληνική Σχολή και την Πριοβόλειο Αλληλοδιδακτική Σχολή. Η συνοικία συγκέντρωνε τα αρχοντικά των Αντωνόπουλου, Βλαχούτση Βαρζέλη, Μπόρου Καραπάνου, Θανάση Λιδωρίκη. Υπήρχε εκεί και πηγάδι, απέναντι από το οποίο στεγάζονταν το Γαλλικό Πρακτορείο. Γνωστή και σαν Άπ-Μνάς, από το ομώνυμο ναΐόριο.

Βαγγέλης Παπάζογλου

Στις λίγες συνθέσεις που άφησε ο Βαγγέλης Παπάζογλου (κάτι λιγότερο από τριάντα), αναδεικνύεται ο ταλαντούχος συνθέτης, εκτελεστής και στιχουργός, που ενσωματώνει στο έργο του όλη τη δεξιοτεχνία της σμυρναίκης αστικής λαϊκής παράδοσης. Σ' αυτό το μικρό ρεπερτόριο, οι περίτεχνες μελωδίες, οι πρωτότυπες ενορχηστρώσεις, τα ποικίλα ρυθμικά μοτίβα και οι εντυπωσιακοί μανέδες αποκαλύπτουν μια μεγάλη συλλογική μουσική εμπειρία, αλλά και ένα στιβαρό προσωπικό ύφος, που επηρέασε πολλούς συνθέτες και ερμηνευτές, συγχρονικά και διαχρονικά. Όμως στα τραγούδια του Παπάζογλου μεταφέρονται με ζωντανία επίσης, όσο ίσως πουθενά αλλού, και οι νέες κοινωνικές συνθήκες του χώρου υποδοχής των μικρασιατών προσφύγων (στην περίπτωσή του τα παραπήγματα των γειτονιών του Πειραιά), όπου η νέα πραγματικότητα διαμορφώνει καθοριστικά τις θεματικές και το ύφος της στιχουργίας.

Ζουρλοπαινεμένης γέννα ♫ **Βάλε με στην αγκαλιά σου** ♫ **Ο αργιλές** ♫ **Αν ήμουν άντρας**
Αγιοθοδωρίτισσα ♫ **Της το βγάλανε** ♫ **Ο παπατζής** ♫ **Το παιδί του δρόμου**
Στρίβε ρε κουτσαβάκι ♫ **Σαν εγύριζα απ' την Πύλο** ♫ **Ο ξεμάγκας** ♫ **Ντερβίσαινα**
Μπαμπέσα ♫ **Μου φαίνεται** ♫ **Μαρίκα χασικλού** ♫ **Οι λαχανάδες** ♫ **Ο λαθρέμπορας**
Καλογριά ♫ **Η φωνή του αργιλέ** ♫ **Η Βολιώτισσα**

Δημήτρης Μυστακίδης

φωνή:

Αλεξάνδρα Διαμάντη
Γιώργος Κολώνης

λύρα, φωνή:
Άσπα Ανωγειάτη

λάφτα, κιθάρα:
Σπύλιος Κούνας

κιθάρα:
Χαρά Αποστολοπούλου

κανονάκι:
Κίμων Ξύγκης

σαντούρι:
Σοφία Τσιλιγκερίδου

κλαρίνο:
Παναγιώτης Κολοβός

και ο Τόλης Τσαρδάκας
εκτάκτως στο βιολί

ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ψαροπλιά

Δημήτρης Μυστακίδης

φωνή:
Αλεξάνδρα Διαμάντη

Γιώργος Κολώνης
λύρα, φωνή:

Άσπα Ανωγειάτη
λάφτα, κιθάρα:

Σπίλιος Κούνας
κιθάρα:

Χαρά Αποστολοπούλου
κανονάκι:

Κίμων Ξύγκης
σαντούρι:

Σοφία Τσιλιγκέριδου
κλαρίνο:

Παναγιώτης Κολοβός

και ο Τόλης Τσαρδάκας
εκτάκτως στο βιολί

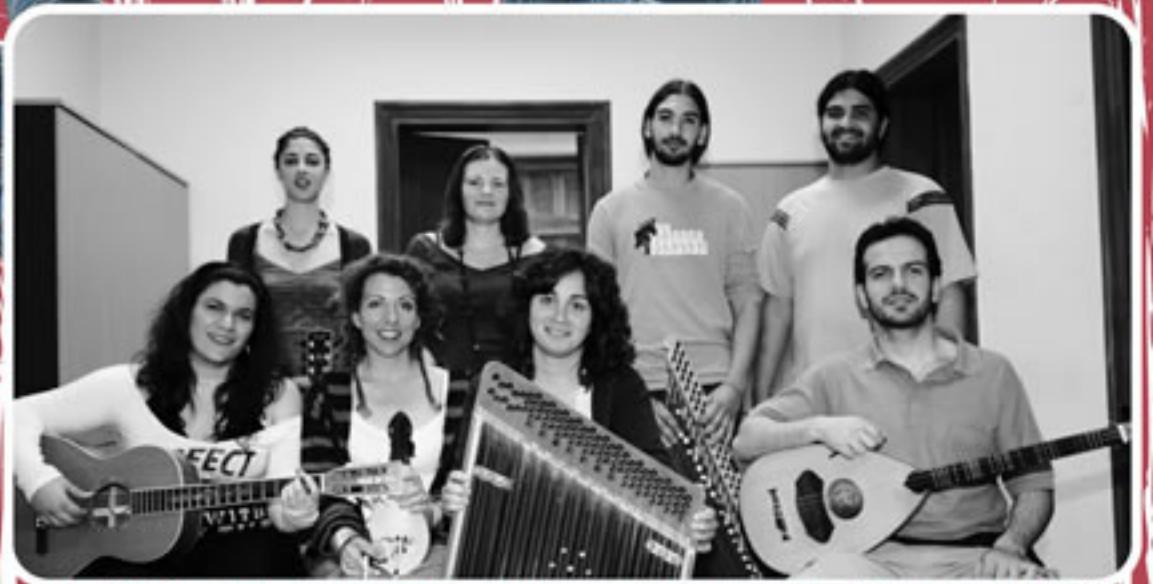
Σήμερα ψαραγορά που από την δεκαετία του '30 δίνει τόνο στο κέντρο της πόλης, η γραφική αυτή πλατεία περιβάλλεται από κτήρια ιστορικής μνήμης, αυτά που στέγασαν τους μικρασιάτες πρόσφυγες, και πιο παλιά την Ελληνική Σχολή και την Πριοβόλειο Αλληλοδιδακτική Σχολή. Η συνοικία συγκέντρωνε τα αρχοντικά των Αντωνόπουλου, Βλαχούτση, Βαρζέλη, Μπόρου Καραπάνου, Θανάση Λιδωρίκη. Υπήρχε εκεί και πηγάδι, απέναντι από το οποίο στεγάζονταν το Γαλλικό Πρακτορείο. Γνωστή και σαν Άπ-Μηνάς, από το ομώνυμο ναΐδριο.

Βαγγέλης Παπάζογλου

Στις λίγες συνθέσεις που άφησε ο Βαγγέλης Παπάζογλου (κάτι λιγότερο από τριάντα), αναδεικνύεται ο ταλαντούχος συνθέτης, εκτελεστής και στιχουργός, που ενσωματώνει στο έργο του όλη τη δεξιοτεχνία της σμυρναίκης αστικής λαϊκής παράδοσης. Σ' αυτό το μικρό ρεπερτόριο, οι περίτεχνες μελωδίες, οι πρωτότυπες ενορχηστρώσεις, τα ποικίλα ρυθμικά μοτίβα και οι εντυπωσιακοί μανέδες αποκαλύπτουν μια μεγάλη συλλογική μουσική εμπειρία, αλλά και ένα στιβαρό προσωπικό ύφος, που επρέασε πολλούς συνθέτες και ερμηνευτές, συγχρονικά και διαχρονικά. Όμως στα τραγούδια του Παπάζογλου μεταφέρονται με ζωντάνια επίσης, όσο ίσως πουθενά άλλού, και οι νέες κοινωνικές συνθήκες του χώρου υποδοχής των μικρασιατών προσφύγων (στην περίπτωσή του τα παραπήγματα των γειτονιών του Πειραιά), όπου η νέα πραγματικότητα διαμορφώνει καθοριστικά τις θεματικές και το ύφος της στιχουργίας.

Ζουρλοπαινεμένης γέννα ♫ Βάλε με στην αγκαλιά σου ♫ Ο αργιλές ♫ Αν ήμουν άντρας
Αγιοθοδωρίτισσα ♫ Της το βγάλανε ♫ Ο παπατζής ♫ Το παιδί του δρόμου
Στρίβε ρε κουτσαβάκι ♫ Σαν εγύριζα απ' την Πύλο ♫ Ο ξεμάγκας ♫ Ντερβίσιανα
Μπαμπέσσα ♫ Μου φαίνεται ♫ Μαρίκα χασικλού ♫ Οι λαχανάδες ♫ Ο λαθρέμπορας
Καλογριά ♫ Η φωνή του αργιλέ ♫ Η Βολιώτισσα

ΤΡΙΤΗ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ

Αγία Θεοδώρα

Η πλατεία της Αγίας Θεοδώρας είναι γνωστή φυσικά για τον υπέροχο βυζαντινό της ναό, καθολικό του μοναστηρίου όπου φυλάσσεται το λείψανο της πολιούχου της πόλης. Περίφημο όμως ήταν και το πηγάδι της. Οι παλιοί Αρτινοί έλεγαν για τους παλαβιάρηδες ότι «ήπιαν νερό απ' το πηγάδι της Αγιά-Θεοδώρας». Έλεγαν ακόμα πως το πηγάδι αυτό έβγαινε δύο χιλιόμετρα πιο πέρα, στην Βλαχέρνα, περνώντας κάτω από τον Άραχθο. Δίπλα της, στο χώρο όπου μέχρι πρόσφατα στεκόταν το ερειπωμένο παλάτι της αγίας, ανηγέρθη το Γυμνάσιο Θηλέων, σήμερα 3ο Γυμνάσιο-Λύκειο.

Γύρω απ' τη θάλασσα του Μαρμαρά

Μάνος Κουτσαγγελίδης

τραγούδι:
Γιώργος Καρβέλας

Παναγιώτης Χριστοδουλόπουλος
Σύρος Οικονομόπουλος
Στέλλα Ζούρα

Δέοποινα Κασαπίδου
Λαμπρινή Μαρακά
κανονάκι:

Γιώργος Χατζητεκέλης
βιολί:

Παναγιώτης Κοτσιανός
κλαρίνο:

Νίκος Αγγούσης
ούτι:

Βασίλης Καραθεοδώρου
λαούτο:

Μανώλης Αυγουστίδης
τουμπερλέκι:

Γωγώ Μπατσικούρα

Οργανικός Συρτός Πολίτικος ♡ **Τ' απόδονια της Ανατολής** ♡ **Η Ματένια** ♡ **Δώδεκα ευζωνάκια**
Γιαννούλα Τσανακαλιώτισσα ♡ **Οργανικός καρστλαμάς Αδριανουπόλεως** ♡ **Συληβριανός**
Μ' έχεις μπερντεμένο ♡ **Έλα να φιληθούμε** ♡ **Σε καινούρια βάρκα μπήκα** ♡ **Τα Κανάρια**
Σαν τα μάρμαρα της Πόλης ♡ **Μάπ μου με τα λούλουδα** ♡ **Ας βαστάξει αυτός ο μπάλος**
Χασάπικος αργός ♡ **Έχε γεια πάντα γεια**

ΤΡΙΤΗ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ

Αγία Θεοδώρα

Η πλατεία της Αγίας Θεοδώρας είναι γνωστή φυσικά για τον υπέροχο βυζαντινό της ναό, καθολικό του μοναστηρίου όπου φυλάσσεται το λείψανο της πολιούχου της πόλης. Περίφημο όμως ήταν και το πηγάδι της. Οι παλιοί Αρτινοί έλεγαν για τους παλαβιάρηδες ότι «ήπιαν νερό απ' το πηγάδι της Αγιά-Θεοδώρας». Έλεγαν ακόμα πως το πηγάδι αυτό έβγαινε δυο χιλιόμετρα πιο πέρα, στην Βλαχέρνα, περνώντας κάτω από τὸν Άραχθο. Δίπλα της, στο χώρο όπου μέχρι πρόσφατα στεκόταν το ερειπωμένο παλάτι της αγίας, ανηγέρθη το Γυμνάσιο Θηλέων, σήμερα 3ο Γυμνάσιο-Λύκειο.

Γύρω απ' τη θάλασσα του Μαρμαρά

Μάνος Κουτσαγγελίδης

τραγούδι:

Γιώργος Καρβέλας

Παναγιώτης Χριστοδουλόπουλος

Σπύρος Οικονομόπουλος

Στέλλα Ζούρα

Δέσποινα Κασσαΐδου

Λαμπρινή Μαρακή

κανονάκι:

Γιώργος Χατζηπτεκελής

βιολί:

Παναγιώτης Κοτσιανός

κλαρίνο:

Νίκος Αγγούσης

ούτι:

Βασίλης Καραθεοδώρου

λαούτο:

Μανώλης Αυγουστίδης

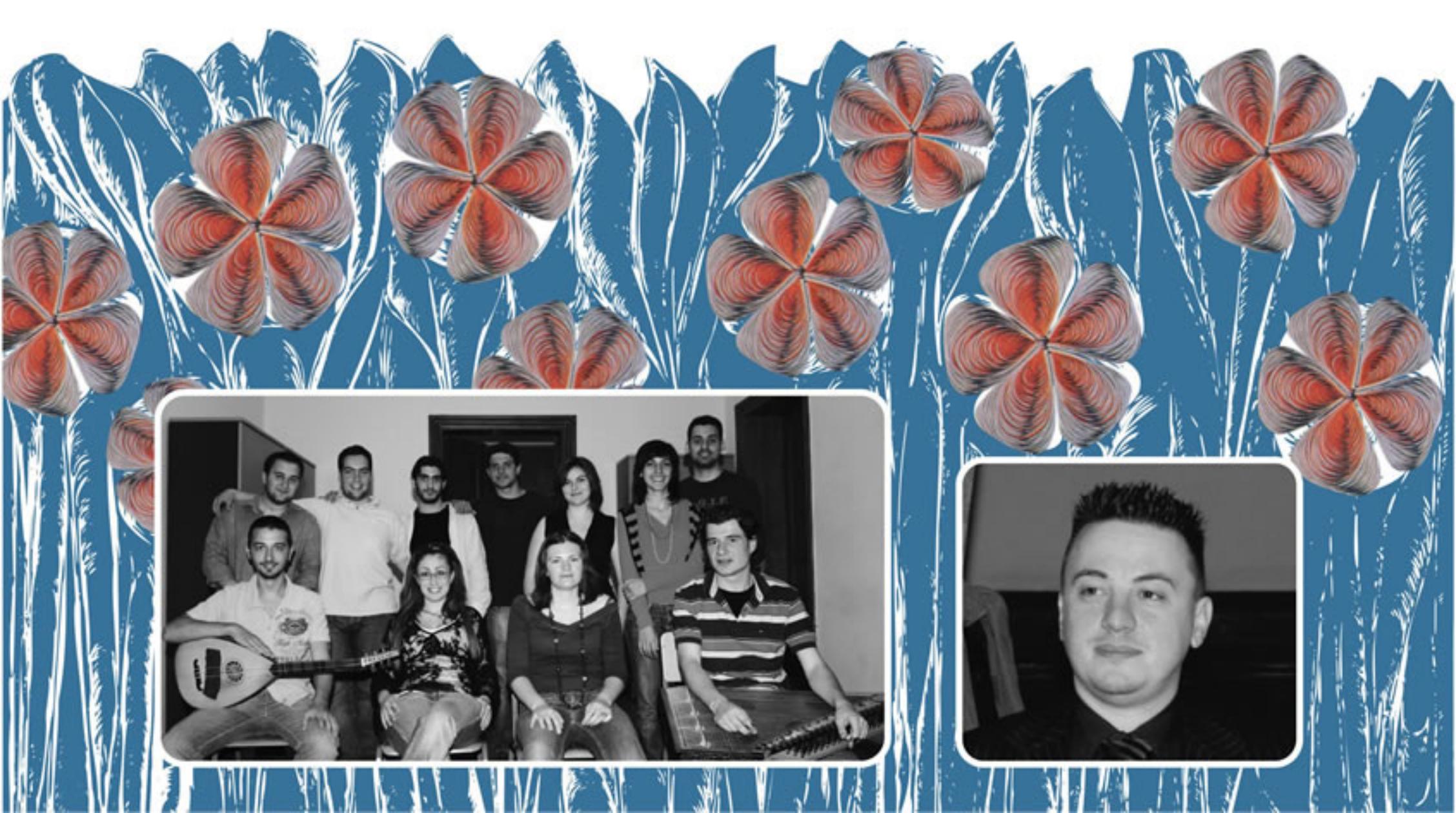
τουμπερλέκι:

Γωγώ Μπατσικούρα

Γύρω από τη θάλασσα του Μαρμαρά, απλώνεται ένας τόπος με πλουσιότατη ποικιλία ήχων και ρυθμών. Γνήσιο σταυροδόρι με Βορρά και Νότου, Ανατολής και Δύσης, δέχεται κι ακτινοβολεί τα μουσικά γνωρίσματα όλων των πολιτισμών που βρέχονται στα νερά της. Παραδόσεις της υπαίθρου και του άστεως, λόγια κοσμικά και εκκλησιαστικά ιδιώματα, ευρωπαϊκά στοιχεία του Πολίτικου κοσμοπολιτισμού, όλα συγχωνεύονται για να αναδυθούν σε μια πολυσχιδή μουσική ταυτότητα, στην οποία η Βασιλεύουσα έχει κληροδοτήσει το πιο αυθεντικό της ύφος. Πολλά είναι τα τραγούδια που περιέχουν ξεχωριστής ομορφιάς μουσικά ποικίλματα, σημάδια που άφοις πάνω τους μια μακραίωνη παράδοση φωνητικής δεξιοτεχνίας, που εκφράζεται ιδιαίτερα στην εξέλιξη της εκκλησιαστικής (βυζαντινής) μουσικής.

Οργανικός Συρτός Πολίτικος * Τ' απόδονια της Ανατολής * **Η Ματένια** * **Δώδεκα ευζωνάκια**
Γιαννούλα Τσανακαλιώτισσα * **Οργανικός καρσιλαμάς Αδριανουπόλεως** * **Συλπεριανός**
Μ' έχεις μπερντεμένο * **Έλα να φιληθούμε** * **Σε καινούρια βάρκα μπήκα** * **Τα Κανάρια**
Σαν τα μάρμαρα της Πόλης * **Μάπ μου με τα λούλουδα** * **Ας βαστάξει αυτός ο μπάλος**
Χασάπικος αργός * **Έχε γεια πάντα γεια**

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πλατεία Κιλκίς

Στις αρχές του αιώνα η πλατεία Κιλκίς ονομαζόταν Ευάγγελου Γαρουφαλιά, Δήμαρχου Αρταίων. Η επίσημη ονομασία της σήμερα είναι 25η Μαρτίου, από ώρας ομως ονομάζεται Κιλκίς μετά από τις εκεί νικηφόρες μάχες του Ελληνικού Στρατού, στις οποίες συμμετείχε το 3/40 Σύνταγμα Εuzώνων Άρτας. Καθώς υπήρξε κέντρο εμπορικών συναλλαγών και αργότερα τόπος τέλεσης εμποροζωοπανήγυρης, την περιέβαλαν χάρια. Επί της πλατείας βρισκόταν το μοναδικό κινηματοθέατρο «Ορφεύς», όπου πραγματοποιούνταν όλες οι χειμερινές εκδηλώσεις της πόλης. Εκεί συγκέντρωσαν οι Γερμανοί όλους τους Ισραπλίτες της Άρτας για να τους μεταφέρουν στη συνέχεια στα στρατόπεδα συγκεντρώσεων.

Μουσική του Πόντου: Καθιστικά και του γλεντιού

Μιχάλης Καλιοντζίδης

λύρα, τραγούδι:

Ιωάννης Βελισάρης, Αλέξης Στεφανίδης
Χαράλαμπος Ζερζελίδης
αγγείο, χειλιαύλι, λύρα, τραγούδι:

Σεραφείμ Μαρμαρίδης

κανονάκι:

Δήμητρα Ραμπ

ούτι:

Αβραάμ Παπαϊωάννου

λαούτο:

Γκόλφω-Γλυκερία Πρέντza, Σοφία Τσουλφά
βιολοντσέλο:

Φωτεινή Κοκκάλα, Βάγια Σπαθάρα

τραγούδι:

Ανατολή Μαργιόλα

τουμπερέλεκi:

Ιάκωβος Μολυμάκης

ντασούλι:

Θεόδωρος Τουμπουλίδης

Η κορ' επίεν σον παρχάρ' ♪ Σεράντα μήλα ♪ Ση Τρίχα'ς το Γεφύρ' ♪ Ορχηστρικό Τίκ

Τετέαγατ' ♪ Ρασσόπουλον (Μ. Καλιοντζίδη) ♪ Ταςς ♪ Τρομαχτόν Τίκ ♪ Χαλάι

Εσέν κι πρέπ' - Μα την Παναίν (μακραία και κοντά καπτέδες [καθιστικά])

Αρνίμ' απέσ' εγκάλιοπος - Το σπίτι'ς να χαλάουτον' - Κάτ' έπαθαν το μάτοπαμ'

Πως κι τσοκιεύνε τα ραχιά - Εσύ είσαι η άνοιξιμ' - Ο πρόσωπος πλιόλουστον

Διάβαινε τα μεσάνυχτα - Απόψ' είδα σε σ' όραμα μ' - Τέρω τ' ομότεας και πονώ -

Μάνα η νύφε τέσον - Τσιτσέκιμ Χιλιοπλουμιστόν - Όλεν την νύχταν λάσκουμι

Κότσαρι ♪ Σερανίτσα ♪ Τρυγώνα ♪ Σόλο Τίκ (Τρομαχτά)

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πλατεία Κιλκίς

Στις αρχές του αιώνα η πλατεία Κιλκίς ονομαζόταν Ευάγγελου Γαρουφαλιά, Δήμαρχου Αρταίων. Η επίσημη ονομασία της σήμερα είναι 25ης Μαρτίου, στύπως όμως ονομάζεται Κιλκίς μετά από τις εκεί νικηφόρες μάχες του Ελληνικού Στρατού, στις οποίες συμμετείχε το 3/40 Σύνταγμα Ευζώνων Άρτας. Καθώς υπήρξε κέντρο εμπορικών συναλλαγών και αργότερα τόπος τέλεσης εμποροζωοπανήγυρης, την περιέβαλαν χάνια. Επί της πλατείας βρισκόταν το μοναδικό κινηματοθέατρο «Ορφεύς», όπου πραγματοποιούνταν όλες οι χειμερινές εκδηλώσεις της πόλης. Εκεί συγκέντρωσαν οι Γερμανοί όλους τους Ιαραπλίτες της Άρτας για να τους μεταφέρουν στη συνέχεια στα στρατόπεδα συγκεντρώσεων.

Μουσική του Πόντου: Καθιστικά και του γλεντιού

Μιχάλης Καλιοντζίδης

λύρα, τραγούδι:

Ιωάννης Βελιούρης, Αλέξης Στεφανίδης
Χαράλαμπος Ζεργελίδης

αγγείο, χειλιαύλι, λύρα, τραγούδι:

Σεραφείμ Μαρμαρίδης
κανονάκι:

Δήμητρα Ράμη
ούτι:

Αβραάμ Παπαϊωάννου

λαούτο:

Γκάλιρα-Γλυκερία Πρέντza, Σοφία Τσουλκά
βιολοντσέλο:

Φωτεινή Κοκκάλα, Βάγια Σπαθάρα

τραγούδι:

Ανατολή Μαργιόλα
τουμπερλέκι:

Ιάκωβος Μολυμάκης
νταούλι:

Θεόδωρος Τουμπουλίδης

Η πλούσια λαϊκή μουσική των Ποντίων συνοδεύει τακτικά την προβολή και διάδοση της επίσης πλούσιας και ιδιόμορφης ποντιακής χορευτικής παράδοσης. Από το τυπικό αυτό προέκυψαν άλλωστε και τα πιο διαδεδομένα σήμερα χορευτικά κομμάτια, τα οποία αποτελούν το σώμα των πλέον κλασικών συνθέσεων του ποντιακού ρεπερτορίου. Απόψε θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε, πέρα από την χορευτική συνθήκη, ένα σύνολο τραγουδιών και οργανικών σκοπών που σχετίζεται με ευρύτερες κοινωνικές λειτουργίες, όπως μια ονομαστική γιορτή, τα σιχαρίκια για μια βάφτιση, το γυρισμό ενός ξενιτεμένου, ή απλά ένα αυθόρμητο γλέντι με τη λύρα, στο καφενείο ή σε ένα εσωτερικό χώρο. Θα αντιβάλουμε λοιπόν δύο συμπλορωματικά ποντιακά μουσικά περιβάλλοντα, τα κλασικά των ανοικτών χώρων και των επίσημων γιορτών με τα λιγότερο γνωστά καθιστικά και χορευτικά της παρέας.

Η κορ' επίεν σον παρχάρ' # Σεράντα μήλα # Ση Τρίχα'ς το Γεφύρ' # Ορχοστρικό Τικ
Τετέαγατ'ς # Ρασσόπουλον (Μ. Καλιοντζίδη) # Τας # Τρομαχτόν Τικ # Χαλάι

Εσέν κι πρέπ' - Μα την Παναίν (μακραία και κοντά καπτέδες [καθιστικά])
Αρνίμ' απέσ' εγκάλιοπος - Το σπίτι'ς να χαλάουτον' - Κάτ' έπαθαν το μάτοπαμ'
Πως κι τσοκιεύνε τα ραχιά - Εσύ είσαι η άνοιξιμ' - Ο πρόσωπος πλιόλουστον
Διάβαινε τα μεσάνυχτα - Απόψ' είδα σε σ' όραμα μ' - Τέρω τ' ομότεας και πονώ -
Μάνα η νύφε τέσον - Τσιτσέκιμ Χιλιοπλουμιστόν - Όλεν την νύχταν λάσκουμι
Κότσαρι # Σερανίτσα # Τρυγώνα # Σόλο Τικ (Τρομαχτά)

